

En sammanfattning av flera undersökningar om unga tjejer i Danderyds kommun 2023

utförd av
Kicki Molin, Yesbox Solutions AB

på uppdrag av
Linnéa Annerud, Danderyds kommun

21 december 2023

Område	Sida
<i>Bakgrund, syfte och process</i>	2
<i>Resultatsammanfattning</i>	3-5
<i>Sammanfattande reflektion</i>	5
<i>Bilaga del 1 A</i>	6-8
<i>Bilaga del 1 B</i>	9-10
<i>Bilaga del 2 C</i>	11-14
<i>Bilaga del 3 D</i>	15-17

Bakgrund

“Med grund i Stockholmsenkätens resultat har Kultur- och fritidsledningsgruppen tillsammans identifierat just flickor och aktiviteter som en av de utmaningar som ska lyftas fram och arbetas med under 2023. Resultat från Stockholmsenkäten 2022 visar att fler flickor jämfört med pojkar tenderar att sluta med föreningsaktiviteter samt att besöka ungdomars mötesplatser i tidigare åldrar. Resultaten visar även att flickor upplever en starkare ohälsa samt visar på en snabbare ökning i nyttjande av ANT (alkohol, narkotika och tobak)”

Syfte

Med bakgrund av resultaten från Stockholmsenkäten 2022 har Danderyds kommun genomfört tre undersökningar under hösten 2023. Syftet var att hitta sätt att inspirera tjejer i åldrarna 15-16 år till olika typer av fritidsaktiviteter och identifiera behov. Vilka befintliga och nya fritidsaktiviteter upplevs som meningsfulla och mår målgruppen bra av? Hur bör aktiviteterna vara utformade avseende innehåll för att upplevas som meningsfulla? Primär målgrupp är tjejer åk 9 till åk 1 på gymnasiet sekundärt tjejer åk 7-åk 3 på gymnasiet.

Process

- **Det första steget** (steg 1-A & 1-B) hade fokus på primärt tjejer i åk 9 och åk 1 på gymnasiet, sekundärt tjejer åk 7-åk 3 på gymnasiet. Enkäter, genom intervjuer i skolor och genom Google Forms-enkäter (en med sex frågor som Ungt Fokus spred genom en QR-kod i sina verksamheter) och en med endast de tre första frågorna som resten av kultur- och fritidsnämnden spred till deltagare i sina verksamheter genom att skicka QR-kod via mail. Denna information samlades in under perioden 28/8-13/9.
- **Det andra steget** (steg 2-C) hade fokus på aktiviteter som upplevs som meningsfulla och som svarande mår bra av. Detta var en uppföljande enkät, innehållande olika svarsalternativ som baserades på ungdomarnas svar från steg 1. Denna spreds genom en QR-kod i respektive verksamhet samt i skolor och svarades på under perioden 2/10-11/10.
- **Det tredje steget** (steg 3-D) var Yesbox mätning 14 /10 på Hype Festival 2023 kring aktiviteterna under festivalen. Även denna enkät spreds via en QR kod under Hyperfestivalen. Denna enkät finns endast med i bilagan då den mest fokuserar på Hype Festival och de flesta svaren kommer från åk 7 och åk 8.

Yesbox ger här en analys av svaren men kan inte kommentera svarsfrekvens eller representativiteten då undersökningarna gjorts av kommunen på egen hand. Svaren från de tre mätningarna ger en indikation och sammanfattas i denna rapport.

Resultatsammanfattning

Steg 1-A

Den första enkäten där vi summerat svar från yngre tjejer dvs 12-15 år indikerar (öppna svar summerade):

Cirka 40% av dessa unga tjejer föredrar att tillbringa sin lediga tid med olika sporter, träning och umgänge med vänner. Underhållning som att titta på serier, film eller använda mobilen anges av något färre.

Dans (20%) och att vara med kompisar (17%) är de aktiviteter som flest anger att de *mår bra* av. Shoppa är en *populär social aktivitet* (30%), följt av att prata, fika/hänga (20%). Därefter anges olika sporter (för få svar för att dra slutsats om vilka sporter).

Orsaker som anges för att man avslutar sina aktiviteter:

Prioritering av skola/för mycket läxor (ca 35%) är den främsta anledningen till att tjejer slutar med aktiviteter, följt av tröttnade på aktiviteten (ca 33%). Andra faktorer inkluderar önskan om mer tid med vänner och för mycket träning/anspanning.

Att inte våga är inget som man håller med om:

De flesta anser inte att det finns något de velat göra men inte vågar. Några få nämner mer extrema saker som fallskärmshoppning eller simma med hajar. Många är osäkra om det finns något de inte vågat.

Steg 1-B

Enkät åk 7- 2 på gymnasiet med svarsalternativ: Deltagande i Organiserade Aktiviteter (de äldre = åk 9- 2 på gymnasiet)

Av de svarande i årskurs 9 till 2 på gymnasiet deltar **84% regelbundet** i organiserade fritidsaktiviteter (85% av samtliga).

Vilka kreativa aktiviteter upplevs som avstressande

Kreativa aktiviteter som upplevs avstressande bland de äldre deltagarna (åk 9-2 på gymnasiet) är musik, här anger **76% att de lyssnar på musik. Att träning/idrott är avstressande svarar 52% av de äldre** (44% av alla), dessutom menar **48%** av dem att rita/måla (32% av alla) är avstressande. **36 %** dvs fler av de äldre anger även att det är avstressande att dansa samt spela musik/instrument/ sjunga själv (medan av alla anger 28% dansa och 19% spela musik/instrument/ sjunga själv).

Önskade Kulturskolekurser

Målning/skapa i olika tekniker är den mest önskade kulturskolekursen bland de äldre åk 9 – 2 på gymnasiet (40%), medan 31% av alla är intresserade av det. Dans är också populärt bland de i åk 7-8 (30% av alla), men ingen av de dans intresserade är äldre än årskurs 8 i denna enkät.

Remake/design/kläder är önskat av 40% av de äldre jämfört med 20% av alla. Att lära sig spela instrument är intressant för 32% av de äldre och 16% av alla. Att sjunga i kör eller med andra är önskvärt för 28% av de äldre och 14% av alla.

Steg 2-C

Uppföljande enkät, innehållande olika svarsalternativ som baserades på svar från tidigare steg.

Totalt 73 svar varav 42 i åk 9 -3 på gymnasiet (Obs bara 4 personer i åk 3) Nedan summering från de äldres svar:

Ledig Tid och Aktiviteter

De flesta av de äldre tjejerna (86%) tillbringar sin lediga tid med kompisar. 36% av dem pluggar på ledig tid, och 31% tränar/går på gym.

Kul och Meningsfulla Aktiviteter

Att vara med vänner är den aktivitet som de flesta tycker är kul och mår bra av (36% av de äldre). 31% av de äldre gillar att shoppa, och nästan lika många (29%) gillar att gymma/träna. Endast 10% anger dans som en kul aktivitet.

Sociala Aktiviteter med Vänner

Populära sociala aktiviteter med vänner inkluderar att hänga och snacka (35%) samt att äta middag (38%). Shoppa är också en uppskattad social aktivitet (29%). Ungefär 20% av de äldre gillar även att träna, promenera, och festa med vänner.

Orsaker till Avhopp från Aktiviteter

Många tjejer hoppar av fritidsaktiviteter på grund av tidsbrist (55% av de äldre). Andra anledningar inkluderar prioritering av vänner (29%), prioritering av skolan (17%), och att skolan och vänner prioriteras (19%).

Mod och Önskan att Testa Nya Aktiviteter

Många vet inte om det är något de velat testa men inte vågat dvs 21% av de i åk 9-3 på gymnasiet. Aktiviteter som ett fåtal inte vågat är tex skydiving, hoppa fallskärm, uppträda/ sjunga och resa själv.

Optimal Fritidsaktivitet för Tjejer i Högstadiet

17% av de äldre tjejerna föreslår en gemensam aktivitet där tjejer får prova olika aktiviteter. De yngre föreslår kurser/grupper som passar nybörjare men det väljs inte av de äldre. Många svarar inte eller anger "vet ej"

Sammanfattande reflektion

Känslan är att många inte vill hålla på med samma aktiviteter eller idrott lika ofta som tidigare. Det är ofta för tufft/för mycket och tar för mycket tid. Äldre tjejer är intresserade av sport men på en lagom nivå och gärna med variation. Det går inte att avläsa vilken sport de helst skulle vilja göra, troligtvis flera och gärna tillsammans med kompisar.

Kompisar, fika, hänga, lyssna på musik, äta middag, fest och läxor blir allt viktigare. Avstressande aktiviteter handlar om att lyssna på musik, träna/idrotta samt rita/måla.

När man ser på kulturskolans erbjudande verkar det finnas många kreativa aktiviteter som intresserar, främst skulle tjejerna vilja måla/skapa i olika tekniker, remake/design/kläder skulle passa dem. De skulle tex vilja lära sig spela instrument eller sjunga i kör eller med andra.

Vi tror att det är viktigt att visa på och skapa möjligheter till fritidsaktiviteter man kan göra tillsammans och mår bra av för tjejer i 9:an och i början på gymnasiet. Med rätt ledare, tillsammans och i ett bra kravlöst sammanhang kan många aktiviteter passa målgruppen.

Bilagor

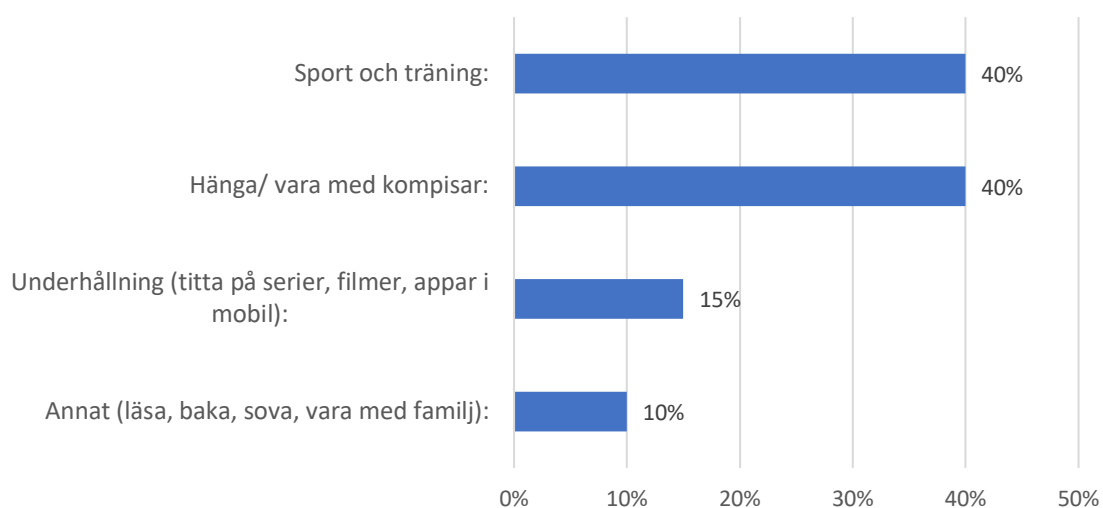
I följande bilagor redovisas en mer detaljerad analys per fråga i de tre olika stegen (dvs, Steg 1A, Steg 1B, Steg 2C och steg 3D).

Bilaga: Steg 1-A

Intervjuer i skolor drygt 30 intervjuer med tjejer 12-15 år både genom intervjuer i skolor (MS Word-dokument visar intervjusvaren) och genom Google Forms-enkäter (en med sex frågor som ungt fokus spred genom en QR-kod i sina verksamheter).

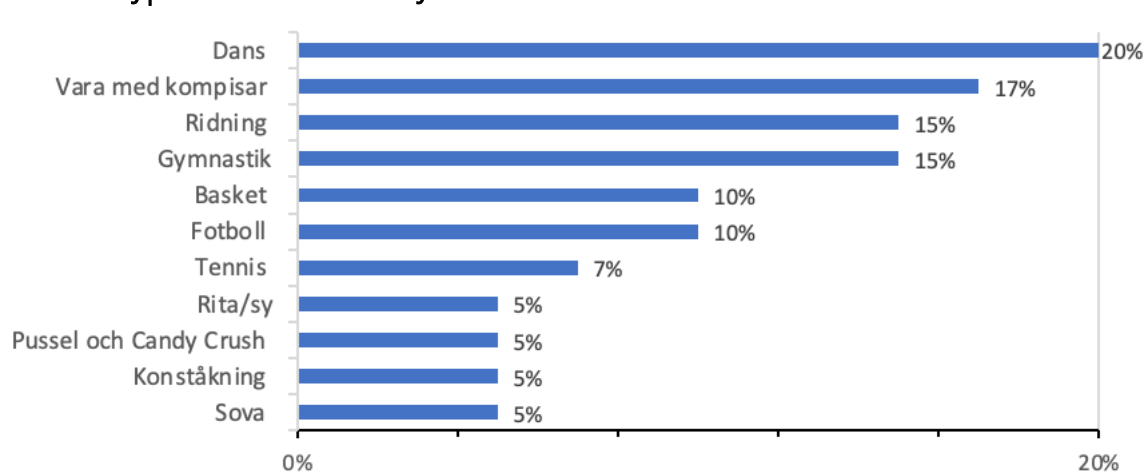
A1: Vad brukar du göra när du har ledig tid?

Många tjejer, 40% föredrar att tillbringa sin lediga tid åt olika sporter och träning samt att umgås med vänner.

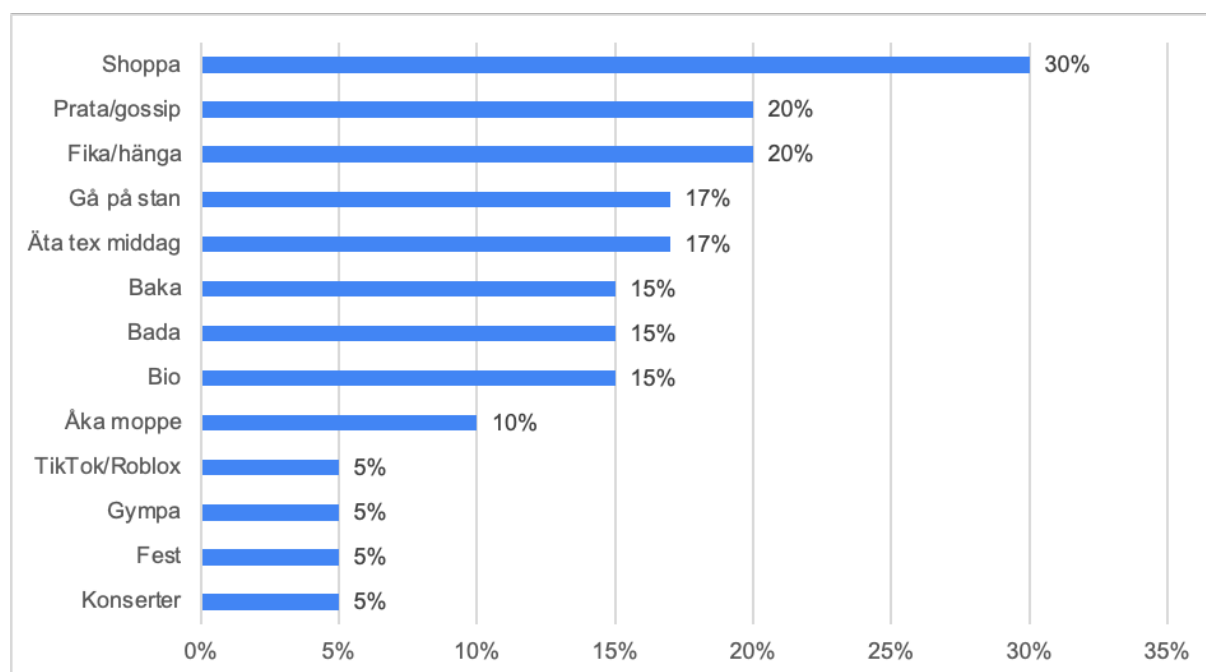
Något färre anger underhållning tex titta på serier, film eller mobilen.

A2: Vilka typer av aktiviteter tycker du är kul och mår bra av?

Dans (20%) är den aktivitet följt av att vara med kompisar (17%) som flest anger att de mår bra av.

A3: Vilka typer av sociala aktiviteter tycker du om att göra tillsammans med vänner?

Shoppa 30% verkar vara den mest populära sociala aktiviteten att göra tillsammans med vänner. Flera gillar också att prata samt fika / hänga (20%) Därefter kommer gå på stan, äta, baka, bada och gå på bio.

A4: Varför tror du att så många tjejer i din ålder hoppar av sina fritidsaktiviteter?

Prioritering av skola / för mycket läxor verkar vara den främsta anledningen till att tjejer slutar med aktiviteter (35%) följt av att de tröttnar på aktiviteten (33%).

Några pratar också om att de vill ha mer tid med vänner samt att det blir för mycket träning/för ansträngande.

A5: Finns det någonting som du alltid har velat testa, men inte har vågat?

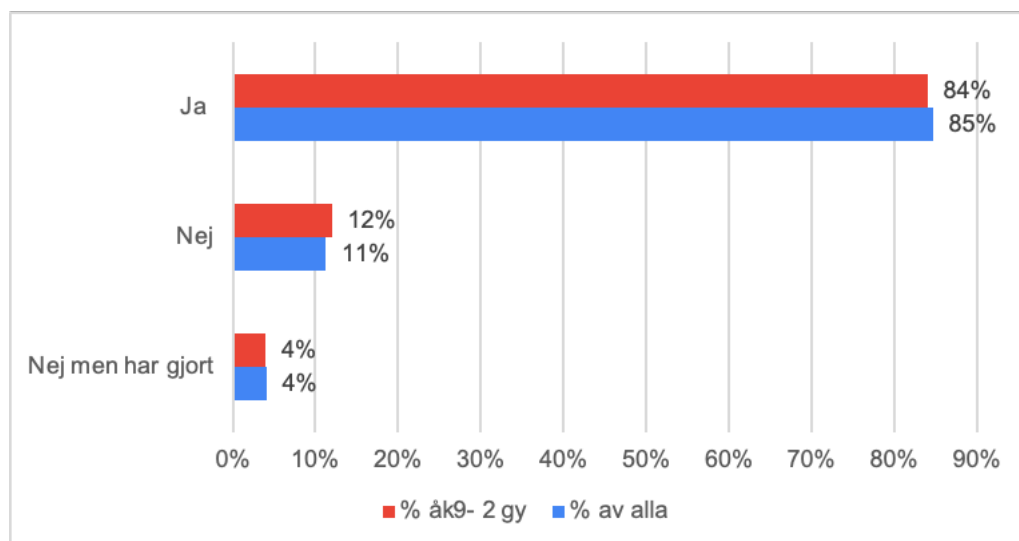
De flesta anser inte att det finns något de velat göra men inte vågar. Många vet inte om de vågar /har ej svarat. Några få anger att de velat prova fallskärmshoppning eller exotiska saker som att simma med hajar men inte vågat. I övrigt är det olika sporter eller annat som enskilda personer anger.

Bilaga: Steg 1-B

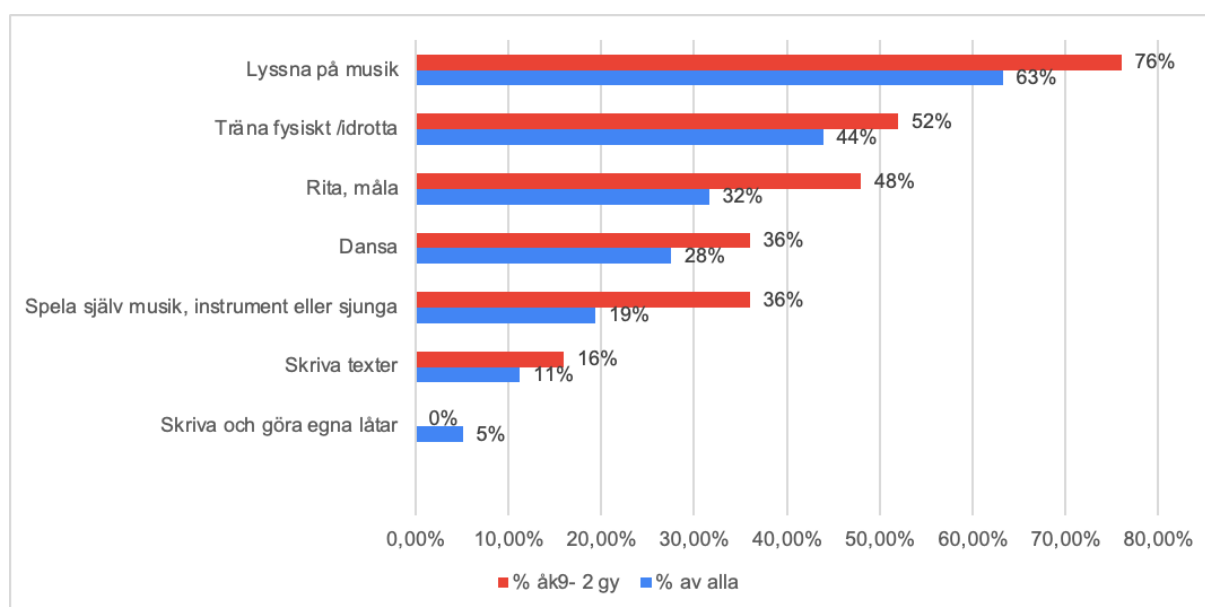
Enkät 28/8-13/9 2023 bland åk 7- 2 på gymnasiet. 98 tjejer svarade varav 25 svar var från tjejer i åk 9-2 på gymnasiet. Vi fokuserar på de i åk 9- 2 men delar samtliga svar för jämförelse och för att det ger större säkerhet. Kultur- och fritidsnämnden spred enkäten till deltagare i sina verksamheter genom att skicka QR-kod via email.

B1: Deltar du i någon organiserad och regelbunden fritidsaktivitet idag?

84% av de som går i åk 9- 2 på gymnasiet deltar regelbundet i organiserad fritidsaktivitet (85% av samtliga svarande)

B2: Gör du några kreativa aktiviteter som ger dig flow eller känns avstressande?

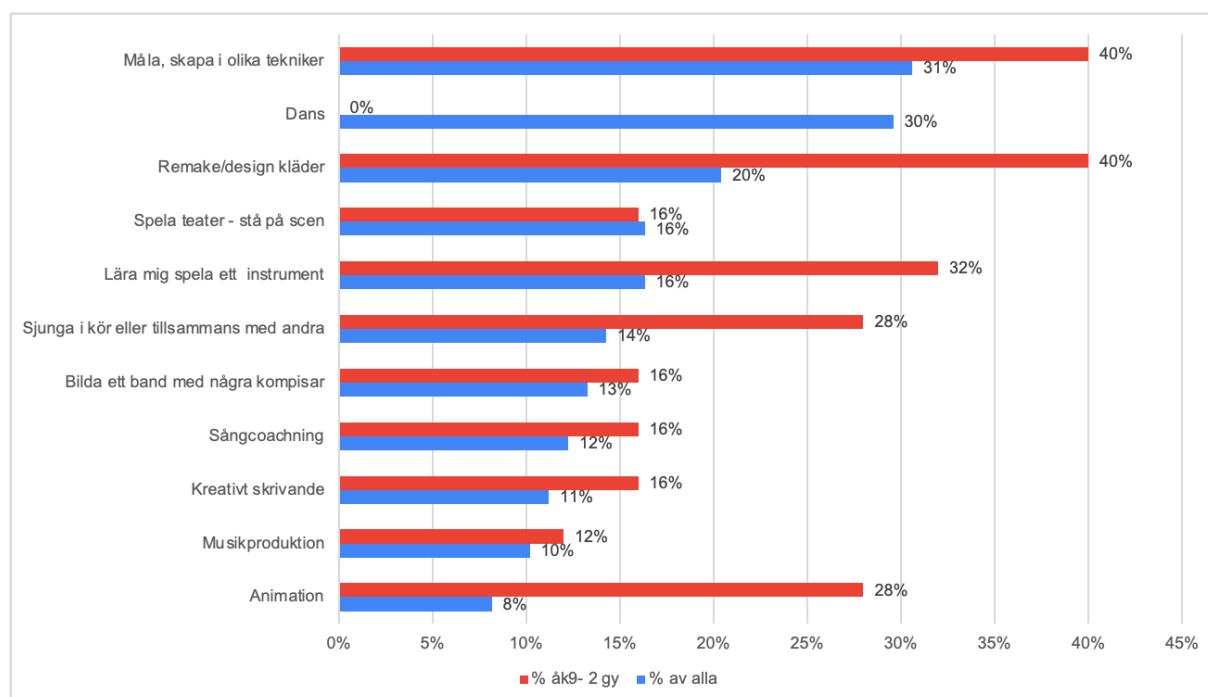
När det gäller att göra kreativa aktiviteter som känns avstressande anger 76% av de i åk 9-2 på gymnasiet att de lyssnar på musik (63% av alla dvs tjejerna i åk 7-2 på

En sammanfattning av undersökningar om unga tjejer i Danderyds kommun 2023

gymnasiet). Därefter anger 52% av de äldre tjejerna träna/idrotta (44% av alla) samt 48% av de äldre rita /måla (32% av alla).

36 % dvs fler av de äldre anger även dansa samt spela musik/instrument/ sjunga själv (medan av alla anger 28% dansa och 19% spela musik/instrument/ sjunga själv).

B3: De här kurserna finns idag på kulturverket/kulturskolan – vad skulle passa dig?

När det gäller vilka kurser som skulle passa tjejerna på kulturskolan anger 40% av de äldre tjejerna måla/skapa i olika tekniker (31% av samtliga).

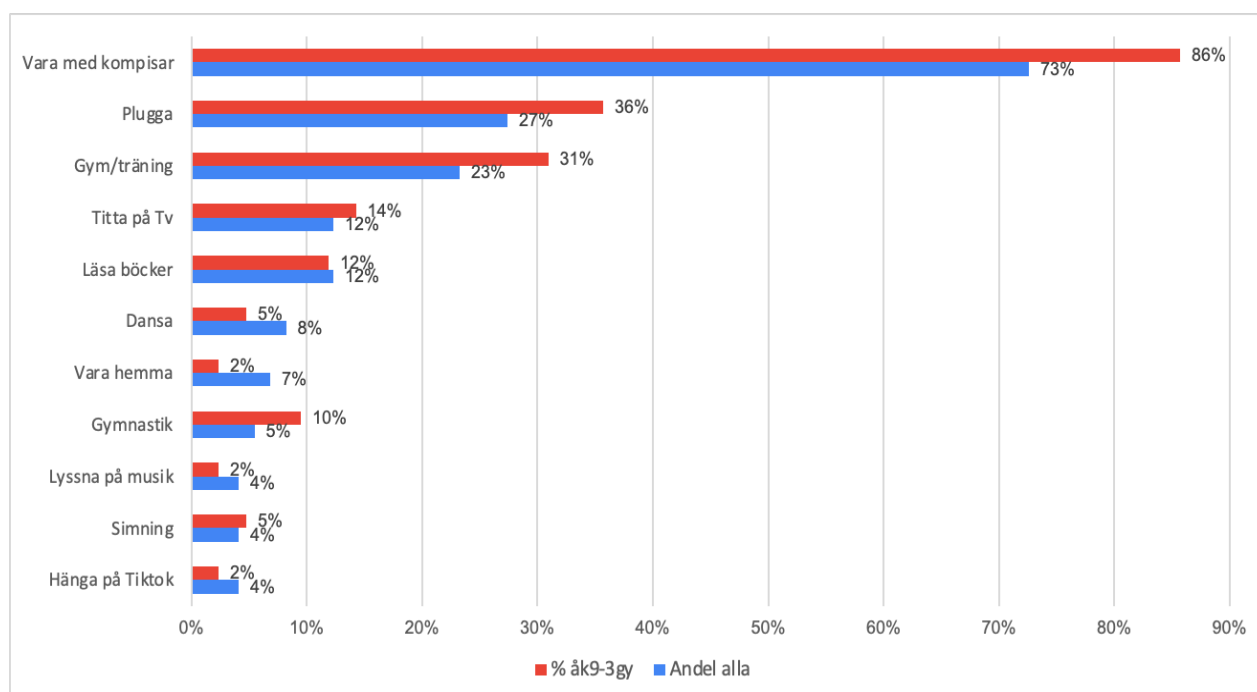
30% av samtliga svarar också dans men ingen av dem är äldre än åk 8. 40% av de äldre tjejerna anger att remake/design/kläder skulle passa dem, (20% av samtliga).

32% av de äldre tjejerna skulle vilja lära sig spela instrument (16% av samtliga). 28% av de äldre tjejerna skulle vilja sjunga i kör eller med andra (14% av samtliga).

Bilaga: Steg 2-C

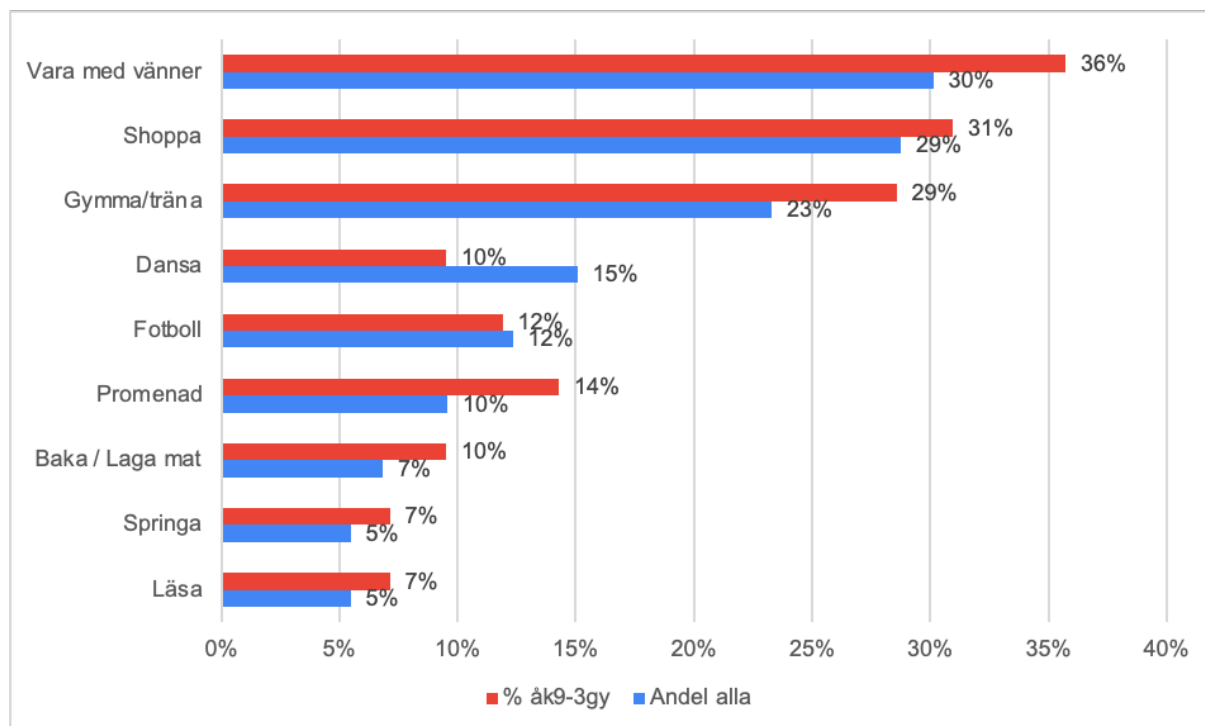
Del 3 var en uppföljande enkät, innehållande olika svarsalternativ som baserades på ungdomarnas svar från tidigare steg. Denna spreds genom en QR-kod i respektive verksamhet samt i skolor. Enkäten spreds och svarades på under perioden 2/10-11/10. Totalt 73 svar varav 42 i åk 9 -3 på gymnasiet (Obs bara 4 personer i åk 3).

C1: Vad brukar du göra när du har ledig tid?

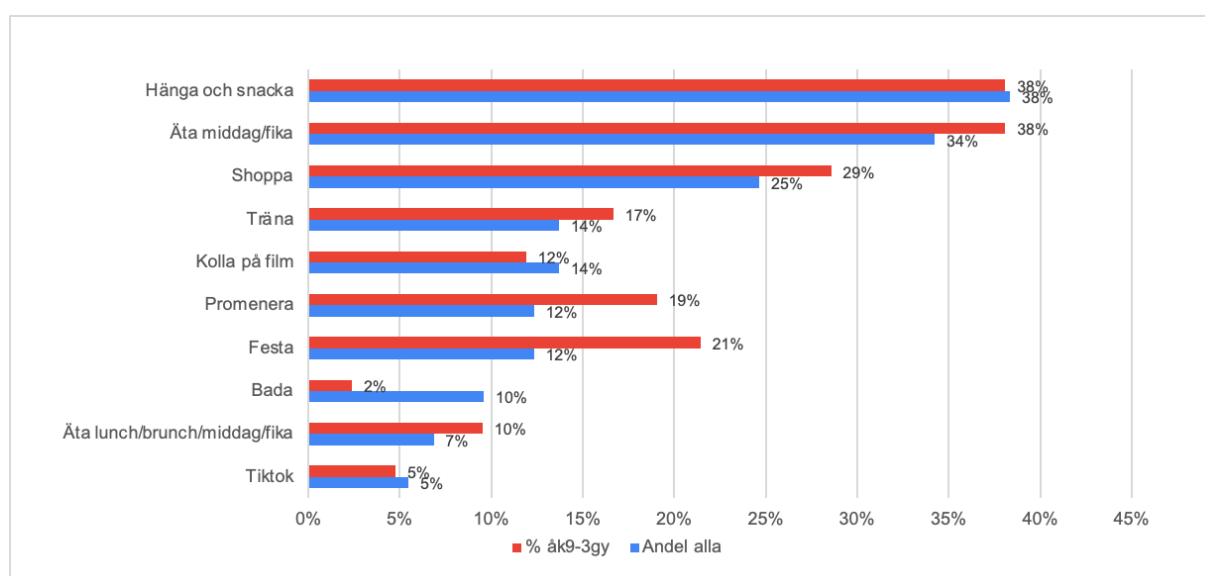
De flesta brukar **vara med kompisar på ledig tid, 86%** av de äldre tjejerna i åk 9- 3 på gymnasiet och 73% av samtliga. Därefter svarar 36% av de äldre att de brukar plugga på ledig tid och 27% av samtliga. Därefter brukar 31% av de äldre träna/gå på gym och 23% av alla.

C2: Vilka typer av aktiviteter tycker du är kul och mår bra av?

Att vara med vänner är den aktivitet de flesta tycker är kul och mår bra av 36% av de äldre och 30% av samtliga. 31% av de äldre anger att de gillar att shoppa (29% av samtliga). Nästan lika många 29% av de äldre gillar att gymma/träna (23% av samtliga). Bara 10% anger dansa (15% av samtliga).

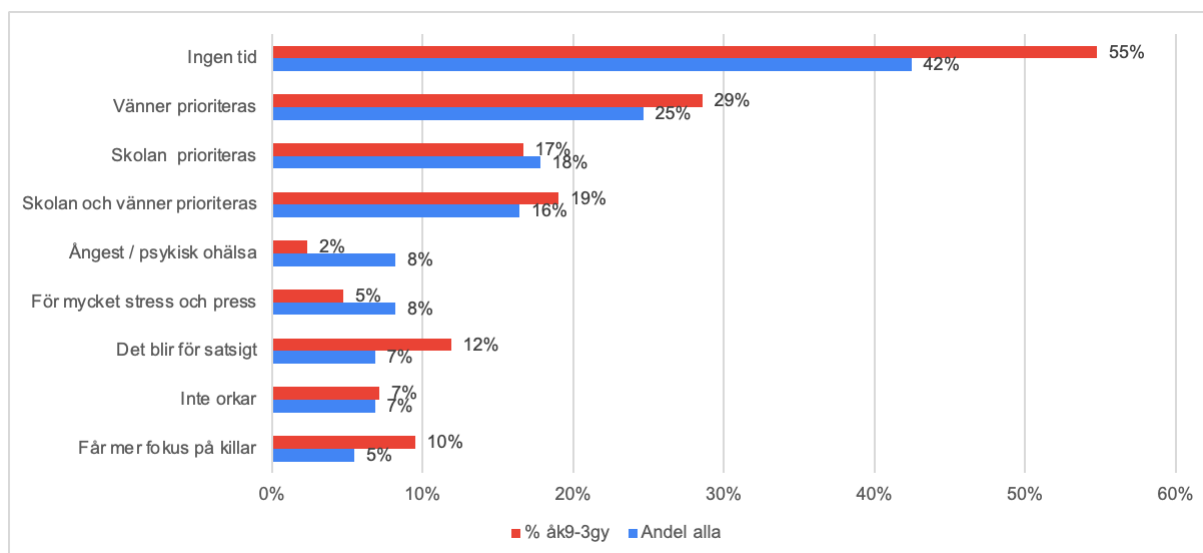
C3: Vilka typer av sociala aktiviteter tycker du om att göra tillsammans med vänner?

När det gäller sociala aktiviteter som man gillar att göra med vänner anger flest hänga och snacka 35% av både de äldre tjejerna och samtliga. Att äta middag är en bra social aktivitet anger 38% av tjejer i åk 9 – 3 i gymnasiet (34% av samtliga)

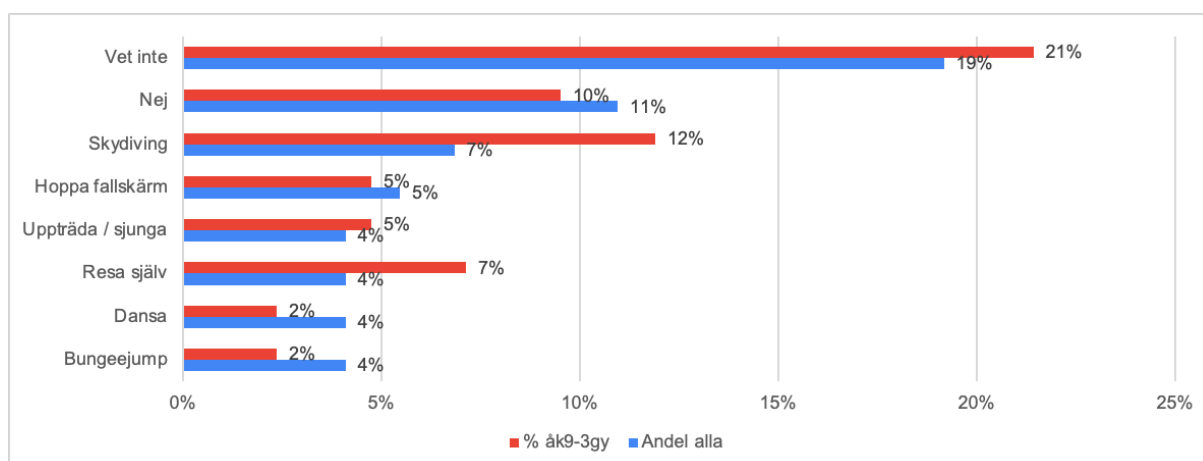
därefter kommer shoppa 29% av de äldre och 25% av alla. Ca 20% av de äldre anger även träna, promenera och festa men färre av samtliga.

C4: Varför tror du att så många tjejer i din ålder hoppar av sina fritidsaktiviteter?

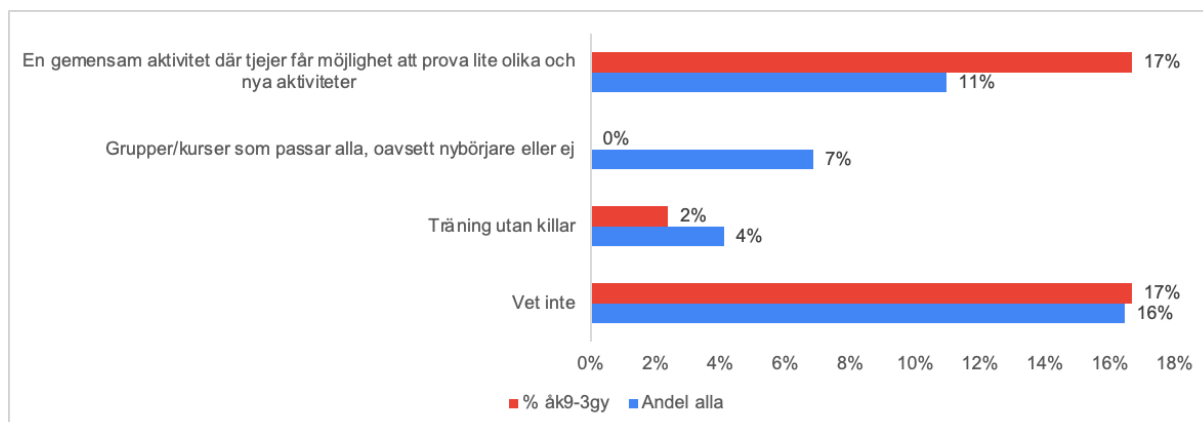
På frågan om varför så många tjejer hoppar av sina fritidsaktiviteter svarar 55% av de äldre ingen tid (42% av alla). 29% säger att de prioriterar vänner (25% av alla), 17% menar att skäl för att hoppa av aktiviteter är att de prioriterar skolan (18% av alla) och 19% att skolan och vänner prioriteras (16% av1 alla). Dvs många anger som skäl att de prioriterar skolan och vänner.

C5: Finns det någonting som du alltid har velat testa, men inte har vågat?

Många vet inte om det är något de velat testa men inte vågat dvs 21% av de i åk 9-3 på gymnasiet (19% av alla) Ca 10% menar att de inte velat testa något som de inte vågat. Aktiviteter som dyker upp är skydiving, hoppa fallskärm, uppträda/ sjunga och resa själv.

C6: Om du fick uppfinna den optimala fritidsaktiviteten för tjejer i högstadiet, hur hade den sett ut?

Frågan om de fick uppfinna den optimala fritidsaktiviteten för tjejer i högstadiet är intressant. **17% anger en gemensam aktivitet där tjejer får möjlighet att prova olika aktiviteter** (11% av alla). De yngre anger kurser/grupper som även passar nybörjare. De flesta svarar inte alls eller anger vet ej.

Bilaga: Steg 3-D

Under Hype festivalen svarade 68 personer varav 59 tjejer men bara 9 av dem i åk 9 och endast 5 tjejer gick på gymnasiet. Vi har valt att enbart ta med undersökningen i bilagan då det var för få av de äldre som svarade. Denna enkät hade mer fokus på aktiviteter och de skiljer sig en del mellan de yngre och äldre tjejerna.

D1: Jag tycker att Hype Festival är inspirerande

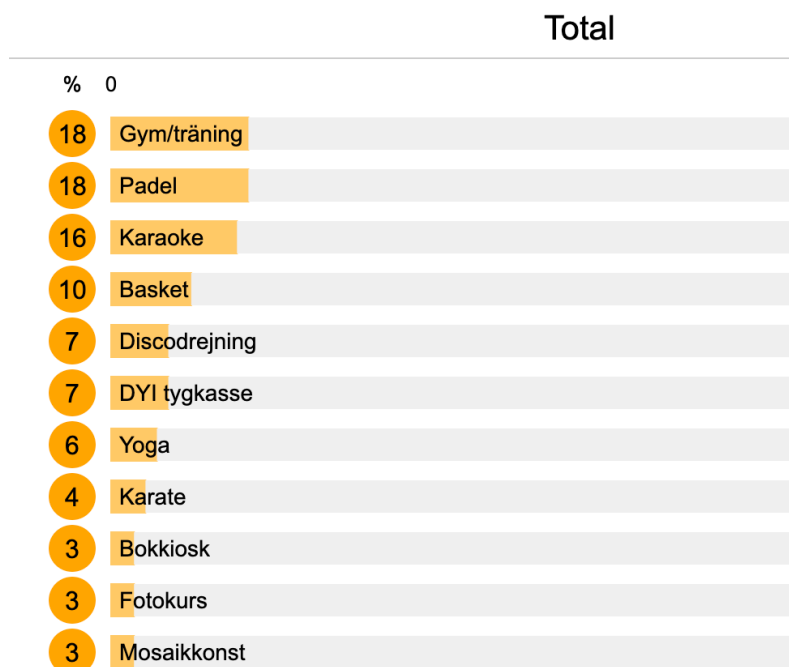

Stämmer inte alls | Stämmer delvis inte | Varken eller | Stämmer delvis | Stämmer helt och hållet

Nästan alla dvs 84% instämde i att Hype Festival var mycket inspirerande.

D2: Vad tyckte du bäst om på Hype Festival?

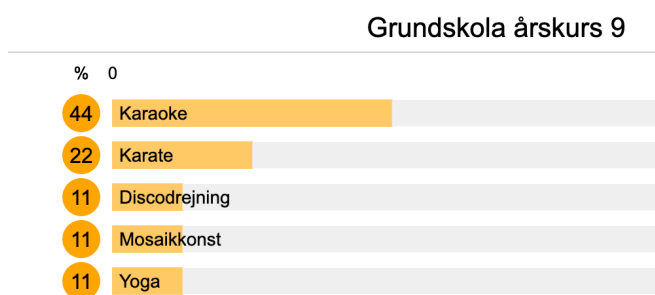
i) Samtliga:

Av samtliga svarande gillade 18% gym/träning och padel, 16% karaoke och 10% basket allra mest.

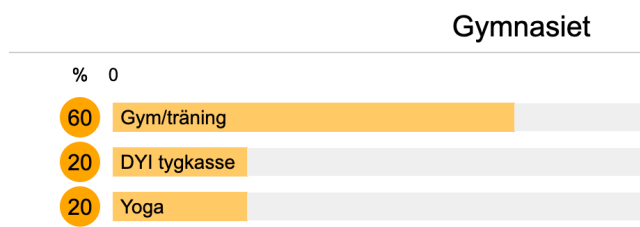
ii) Vad tyckte åk 9 bäst om på Hype Festival?

44% i årkurs 9 tyckte bäst om karaoke, 22% karate

iii) Vad tyckte gymnasietjejerna bäst om på Hype Festival?

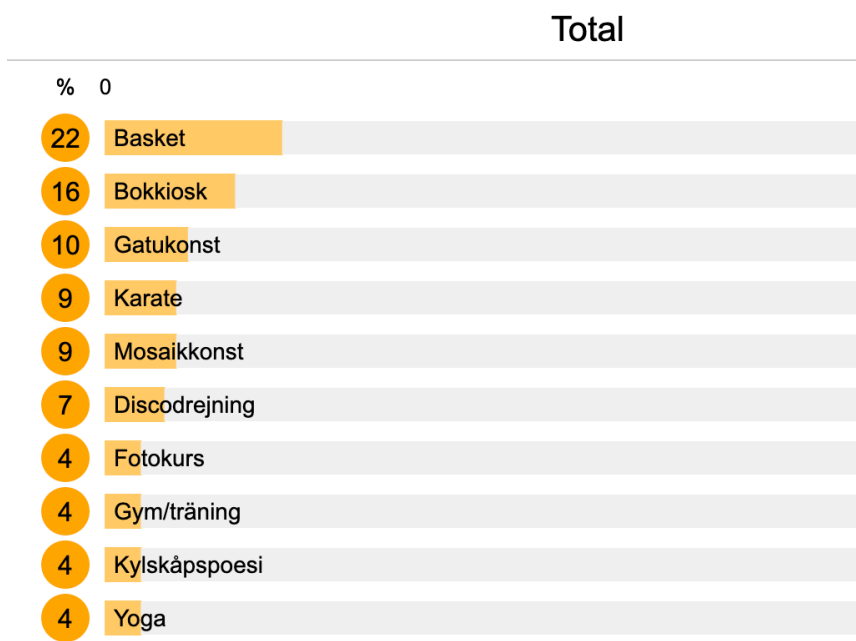
På gymnasiet gillade flest 60% gym/träning.

D3: Vad tyckte du minst om på Hype Festival?

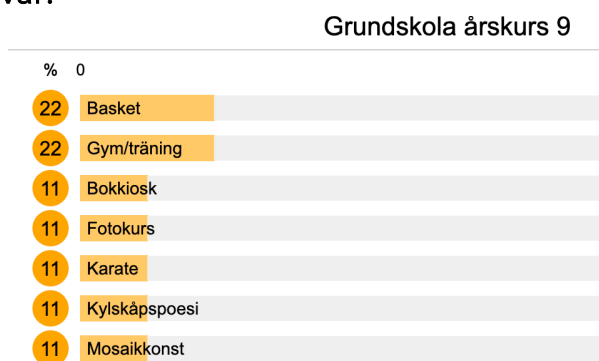
i) Samtliga:

22% av samtliga gillade basket minst, 16% gillade mins bokkiosk och 10% gillade gatukonst minst.

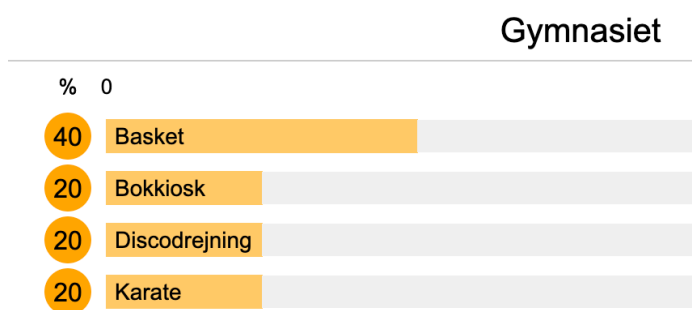
ii) Vad tyckte åk 9 minst om på Hype Festival?

22% i åk 9 tyckte minst om basket och gym/träning.

iii) Vad tyckte gymnasietjejerna minst om på Hype Festival?

På gymnasiet gillade 40% basket minst.

D4: Förklara varför du inte gillade den valda aktiviteten

Varför inte Gym

Jag är svag

Varför inte Basket

Det var inte så kul

Jag är lite bollrädd, så det var inget för mig

Jag är inte så bra

Varför inte Karate

Jag gillar inte så mycket karate jag gillar inte att slåss❤️❤️ men de va bra att det fanns för personer som gillar de❤️

Så sjukt svårt

Varför inte Bokkiosk

Jag läser inte så mkt

Gillar inte att läsa

Gillar inte böcker

Det passade inte mina intressen

Tråkigt att läsa

Varför inte Discodrejning

Jag är dålig på att dreja.

Blev väldigt kladdig

Varför inte Poesi

Jag gillar inte poesi - är inte så bra på

Inte min grej

Jag är inte så bra på att fokusera

D5 Var det något du hade velat göra som inte fanns?

Gymnasiet

Att få ta en dansklass

Dansklass med cstyle

Dansklass

Kanske pyssla

Dans. Älskar dans

Åk 9

Nej, allt finns

Prövat allt jag vill!

Jag hade velat testa att virka med stort garn.

Nope, allt var jättkul och exakt det jag ville